

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-12-19
Besvaras senast
2025-01-02

Till statsminister Ulf Kristersson (M)

2024/25:625 Agenda 2030-arbetet och PGU

Concord Sverige har under 15 år analyserat och utvärderat Sveriges genomförande av politiken för global utveckling (PGU) och Agenda 2030. I sin senaste rapport kritiserar Concord starkt regeringens skrivelse om Sveriges genomförande av Agenda 2030, med fokus på bristande samstämmighet och avsaknaden av ett globalt perspektiv i svensk politik. Rapporten bygger på Barometer 2024, som samlar rekommendationer från 50 civilsamhällesorganisationer, och pekar på omfattande brister i regeringens arbete.

En central kritik i rapporten är att det internationella perspektivet lyser med sin frånvaro i regeringens skrivelse. Trots att Sverige enligt riksdagsbeslut från 2020 har åtagit sig att genomföra Agenda 2030 nationellt och internationellt präglas skrivelsen av en omtolkning av samstämmighet till att i stället fokusera på svenska intressen. Denna omdefiniering underminerar grundprincipen om att svensk politik ska utgå från ett rättighetsperspektiv och bidra till att minska global fattigdom och ojämlikhet. Avskaffandet av PGU som styrinstrument förstärker dessa brister och innebär ett allvarligt steg tillbaka för Sveriges roll som en ledande global aktör.

Concord påpekar att regeringens reformagenda och utrikeshandelsstrategi, som lyfts fram som centrala dokument i skrivelsen, inte ens nämner samstämmighetsåtagandet. Samtidigt saknas konkreta mål och strategier för att integrera Agenda 2030 i regeringens politik. Minskade resurser till SCB har dessutom resulterat i att myndigheten inte längre kan följa upp de globala målen med statistik, vilket ytterligare försvårar ansvarsutkrävandet.

Rapporten identifierar flera specifika områden där regeringen misslyckas med att leva upp till Agenda 2030-åtagandena. Bland annat saknas analyser av målkonflikter och synergier mellan politikområden, och civilsamhällets roll i genomförandet är kraftigt underprioriterad. Jämställdhetsarbetet, som enligt Agenda 2030 är en nyckelfråga, behandlas ytligt och utan konkreta åtgärder. På liknande sätt brister regeringens redogörelse för Sveriges roll i internationella klimat- och miljöförhandlingar. Detta sker samtidigt som klimatmålen till 2030 och 2045 bedöms vara ouppnåeliga med nuvarande styrmedel.

Sammantaget visar Concords analys att regeringens politik inte lever upp till vare sig Sveriges riksdagsbundna åtaganden eller Agenda 2030:s princip om att

“ingen ska lämnas utanför”. Den sammantagna bilden är att Sveriges arbete med Agenda 2030 har nedprioriterats och att avskaffandet av PGU har försvårat möjligheten att föra en samstämmig politik för global utveckling.

Socialdemokraterna delar Concords oro och kritik. PGU var en grundbult i svensk biståndspolitik och en garant för att svensk politik i sin helhet bidrog till en rättvis och hållbar utveckling. Att lägga ner PGU och samtidigt underminera arbetet med Agenda 2030 är ett strategiskt misstag som riskerar att urholka Sveriges anseende som en ledande biståndsnation. Det är särskilt allvarligt att rättighetsperspektivet och de mest utsatta människorna inte längre sätts i centrum för svensk politik. Regeringens agerande visar på en oroande avsaknad av ambition att ta det globala ansvar som krävs för att uppfylla Agenda 2030 och de globala målen.

Agenda 2030 är ett åtagande som omfattar alla regeringens ministrar och departement, och en samstämmig politik för att uppfylla målen kräver en effektiv samordning mellan olika politikområden. Som statsminister har Ulf Kristersson det övergripande ansvaret för att leda och koordinera regeringens arbete och därmed säkerställa att hela regeringen verkar för att uppfylla Sveriges åtaganden enligt Agenda 2030.

Mot denna bakgrund riktas min fråga till statsminister Ulf Kristersson:

Vilka åtgärder avser statsministern att vidta för att säkerställa att Sverige, utan PGU som styrinstrument, lever upp till sina åtaganden om en samstämmig politik för global utveckling och därmed bidrar till att uppfylla Agenda 2030 på ett sätt som sätter rättighetsperspektivet och de mest utsatta människorna i fokus?

.....
Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch